

Simulare județeană - Examenul național de bacalaureat, decembrie 2023

Proba E. c)

Istorie

BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

Varianta 1

- **Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericilor; - profil teologic, toate specializările.**
- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru răspunsul: *Țara Românească, Moldova*. **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**

2. **2 puncte** pentru răspunsul: *domnia*. **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).**

3. câte **3 puncte** pentru fiecare răspuns: *introducerea în titulatura domnilor înaintea numelui lor a cuvântului Io, ceremonia religioasă a ungerii și încoronării, care le transfera harul divin și confirma sprijinul divinității, etc.*

Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).

(3px2=6p)

4. **3 puncte** pentru scrierea literei A

5. **7 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa B, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*)

Exemplu: Cauză: *ca urmare a centralizării statului și efect: compunerea sfatului s-a restrâns la dregători*; cauză: *frecvențele schimbări de domn și efect: modernizarea aparatului administrativ a fost îngreunată etc.*

6. câte **1 punct** pentru menționarea oricăror alte două fapte istorice referitoare la organizarea instituțională a statelor medievale românești în secolele al XIV-lea - al XVI-lea, în afara celor la care se referă sursele A și B.

(1px2=2p)

Exemple: *întemeierea Mitropoliei Ortodoxe în Țara Românească și Moldova, organizarea voievodatului Transilvaniei etc.*

câte **2 puncte** pentru prezentarea fiecărui fapt istoric menționat - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la faptul istoric menționat.

(2px2=4p)

7. **4 puncte** pentru menționarea oricărei constante în evoluția domniei din spațiul românesc medieval extracarpatic între secolele al XIV-lea - al XVI-lea. .

Exemplu: *preocuparea constantă a domnitorilor pentru consolidarea puterii în fața boierilor, succesiunea la domnie s-a făcut pe cale ereditar-electivă, ceea ce a provocat permanente lupte pentru tron etc.* **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**

SUBIECTUL II

(30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru răspunsul : *Dragoș*. **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**

2. **2 puncte** pentru răspunsul: *secolul al XIV-lea*. **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**

3. câte **3 puncte** pentru răspunsul: *1359 intră în conflictul cu regele Ungariei, urmarea: nu reușește să iasă de sub controlul regelui maghiar; sau 1364-1365 victoria împotriva regelui Ungariei, urmarea: a pus capăt, temporar, suzeranității ungare asupra statului de la est de Carpați sau a consacrat caracterul ireversibil al existenței statului moldovean.* **(3px2=6p)**

4. câte **3 puncte** pentru menționarea oricăror două informații referitoare la influența dominației mongole asupra procesului de formare a statelor medievale românești.

Exemple: *dominația mongolă (...) a blocat expansiunea ungară dincolo de Carpați; teritoriul de la Est de Carpați s-a aflat (...) sub dominația mongolă fiind controlat din centre militare; pentru a proteja frontiera de est a Regatului Ungariei și a bloca pasurile Carpaților Răsăriteni, în eventualitatea unor incursiuni tătare, zona din vecinătatea trecătorilor a fost organizată sub aspect militar, având statutul unei mărci etc.* **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).** **(3px2=6p)**

5. **4 puncte** pentru formularea, pe baza sursei date, a oricărui punct de vedere referitor la influența regatului Ungariei asupra procesului de formare a Țării Românești,

câte **3 puncte** pentru selectarea, din sursa dată, a oricăror două informații care susțin punctul de vedere formulat. **(3px2=6p)**

Exemplu: Pornind de la sursa dată, consider că, politica expansionistă a Ungariei a influențat derularea evenimentelor de la sud de Carpați. Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: *unificarea formațiunilor politice dintre Carpați și Dunăre a fost favorizată și de conflictele interne din Regatul Ungariei izbucnite odată cu stingerea dinastiei arpadiene și de îndată ce noua dinastie de Anjou, prin regele Carol Robert, a pus capăt acestor dezbinări, Ungaria a încercat să lichideze statul de curând ivit dincolo de Carpați etc.*

Punctajul total (10 puncte) sau cel parțial (7 puncte) se acordă răspunsului care cuprinde atât punctul de vedere, cât și informațiile/informația. Nu se punctează doar punctul de vedere sau doar informațiile/informația.

6. **4 puncte** pentru argumentarea afirmației date - prezentarea oricărui fapt istoric relevant (**de exemplu:** Diploma Ioaniților, lupta lui Litovoi, descălecatul lui Negru-Vodă din Făgăraș etc.) prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, astfel* etc.)

SUBIECTUL III

(30 de puncte)

Informația istorică – 24 de puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru precizarea oricărei cauze a abordării romanității românilor de către umaniștii italieni (**de exemplu:** preocuparea pentru moștenirea Romei antice și cercetarea istoriei urmașilor acesteia, implicarea domnilor români în lupta antiotomană etc.)

2 puncte pentru orice idee susținută de aceștia (**de exemplu:** Poggio Bracciolini - semnaleză elemente comune ale limbii române cu latina, sau convingerea românilor că sunt urmașii coloniștilor romani Antonio Bonfini - românii sunt urmașii coloniei și ai legiunilor romane din Dacia etc.)

- câte **2 puncte** pentru numirea oricăror doi cronicari români din secolele al XVII-lea și al XVIII-lea (**de exemplu:** Grigore Ureche, Miron Costin, Dimitrie Cantemir, stolnicul Constantin Cantacuzino etc.); **(2px2=4p)**

Inspectoratul Școlar Județean Constanța

câte **3 puncte** pentru menționarea oricăror două idei prin care aceștia susțin romanitatea românilor (**de exemplu:** originea latină a limbii române, descendența romană a locuitorilor din Moldova, Țara Românească și Transilvania, originea comună a tuturor românilor etc.) **(3px2=6p)**

- **2 puncte** pentru menționarea oricărei teorii, din secolul al XIX-lea, cu privire la romanitatea românilor (**de exemplu:** teoria roesleriană, sau teoria autohtoniei ce apar ca urmare a contextului politic din secolul al XIX-lea etc.)

3 puncte pentru prezentarea teoriei menționate - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la teoria menționată și se utilizează relația cauză-efect.

1 punct pentru precizarea doar a unei informații referitoare la teoria menționată;

- **1 punct** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la modul în care istoricii din secolul al XX-lea abordează romanitatea românilor (**de exemplu:** Problema romanității românilor a fost abordată diferit în secolul al XX-lea în funcție de perioada istorică. Se menține interesul pentru descendența daco-romană a românilor, dar, sub influență sovietică, istoriografia comunistă a contestat caracterul latin al limbii române prin exagerarea influenței slave etc.)

4 puncte pentru sustinerea punctului de vedere formulat printr-un argument istoric – prezentarea oricărui fapt istoric relevant, prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, astfel* etc.)

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 6 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric** adecvat;

1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric adecvat

- **1 punct** pentru **structurarea eseului** (introducere - cuprins - concluzie)

- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice

1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice

- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**

Propunător,
prof. Elena Nistor, Liceul Teoretic *Ovidius* Constanța